

RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE

Brussel, 26 mei 2008 (04.06)
(OR. en)

9669/08

SOC 297

NOTA

van: het Comité van permanente vertegenwoordigers (1e deel)
aan: de Raad EPSCO

nr. vorig doc.: 9055/08 SOC 261 + COR 1

Betreft: **Toetsing van de uitvoering door de lidstaten en de EU-instellingen van het Actieprogramma van Peking**
- Indicatoren inzake jonge meisjes
= Ontwerp-conclusies van de Raad

1. In het kader van de follow-up van het Actieprogramma van Peking, dat tijdens de Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties in 1995 is aangenomen, heeft het Sloveense voorzitterschap besloten te werken aan het thema "jonge meisjes", en heeft het een verslag met een reeks indicatoren opgesteld. Voor de delegaties gaan in bijlage dezes ontwerp-conclusies van de Raad over dit thema, ten aanzien waarvan het Comité van permanente vertegenwoordigers op 20 mei 2008 zijn overeenstemming heeft bevestigd.
2. De Raad wordt verzocht de ontwerp-conclusies in bijlage dezes aan te nemen, en nota te nemen van het bijbehorende verslag in addendum 1.¹

¹ Addendum 1 zal te gelegener tijd afzonderlijk worden toegezonden.

ONTWERP-CONCLUSIES VAN DE RAAD

**over de toetsing van de uitvoering door de lidstaten en de EU-instellingen van het
Actieprogramma van Peking**

JONGE MEISJES

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

1. OORDELEND dat gendergelijkheid een fundamenteel, in het EG-Verdrag verankerd beginsel van de Europese Unie en een van de doelstellingen en taken van de Gemeenschap is, en dat het integreren van gelijkheid tussen vrouwen en mannen in al haar activiteiten een specifieke opdracht voor de Gemeenschap vormt;
2. OVERWEGENDE hetgeen volgt:
 - (a) naar aanleiding van de vierde Wereldvrouwenconferentie van de Verenigde Naties in 1995 in Peking heeft de Europese Raad van Madrid (15-16 december 1995) verzocht om een jaarlijkse evaluatie van de uitvoering in de lidstaten van het Actieprogramma van Peking;
 - (b) de Raad heeft op 2 december 1998 besloten dat de jaarlijkse evaluatie van de uitvoering van het Actieprogramma een voorstel voor een reeks kwantitatieve en kwalitatieve indicatoren en ijkpunten zou omvatten;
 - (c) de opeenvolgende voorzitterschappen hebben sinds 1999 een reeks kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren ontwikkeld op een aantal van de twaalf kritische aandachtsgebieden van het Actieprogramma van Peking, namelijk: Vrouwen in verantwoordelijke en besluitvormingsposities (1999); Vrouwen in de economie (het combineren van beroeps- en gezinsleven) (2000);

Vrouwen in de economie (gelijke beloning) (2001); Geweld tegen vrouwen (2002); Vrouwen en mannen in de economische besluitvorming (2003); Seksuele intimidatie op het werk (2004); Vrouwen en gezondheid (2006); Institutionele regelingen (2006); Onderwijs en opleiding van vrouwen (2007) en Vrouwen en armoede (2007). Elk jaar heeft de Raad conclusies over deze indicatoren aangenomen;

- (d) conform het verzoek van de Europese Raad van 20-21 maart 2003 stelt de Europese Commissie in samenwerking met de EU-lidstaten jaarlijks voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad een verslag op over de ontwikkelingen op het gebied van gendergelijkheid, alsook richtsnoeren voor de gendermainstreaming van het sectorale beleid;
- (e) in de context van de tienjaarlijkse toetsing van het Actieprogramma van Peking hebben de EU-ministers die verantwoordelijk zijn voor het gendergelijkheidsbeleid, op 4 februari 2005 in Luxemburg een gezamenlijke verklaring aangenomen waarin zij, onder meer, hun krachtige steun en inzet voor de volledige, effectieve uitvoering van de verklaring van Peking en het actieprogramma uitspreken;
- (f) de Raad heeft in juni 2005 de lidstaten en de Europese Commissie verzocht de institutionele regelingen ter bevordering van gendergelijkheid te versterken en een kader tot stand te brengen voor de beoordeling van de uitvoering van het Actieprogramma van Peking, met het oog op een meer samenhangend en systematisch toezicht op de vorderingen, en heeft de Commissie verzocht de beoordeling van relevante indicatoren die zijn ontwikkeld voor de follow-up van de uitvoering van dat actieprogramma, op te nemen in haar jaarverslag voor de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad;
- (g) in het Actieprogramma van Peking wordt andermaal het groundbeginsel bevestigd dat is neergelegd in de Verklaring van Wenen en het bijbehorende actieprogramma die tijdens de Wereldconferentie over de mensenrechten in Wenen in 1993 zijn aangenomen, namelijk "dat mensenrechten van vrouwen en meisjes een onvervreemdbaar, integraal en ondeelbaar onderdeel van de universele mensenrechten vormen";

- (h) in de verklaring inzake het overleven, de bescherming en de ontwikkeling van kinderen die in 1990 tijdens de Wereldtop voor kinderen is aangenomen, wordt bijzondere nadruk gelegd op het overleven, de bescherming en de ontwikkeling van jonge meisjes. In de verklaring worden de gelijke rechten van meisjes en jongens op alle terreinen van het leven bevestigd als een noodzakelijke voorwaarde tot geslaagde en duurzame ontwikkeling.

Het Sloveense voorzitterschap van de EU heeft een verslag opgesteld waarin de volgende drie indicatoren betreffende jonge meisjes worden gepresenteerd:

- (1) *Onderricht over seksualiteit en relaties: parameters van met seksualiteit verband houdend onderricht in het onderwijs (basis- en secundair onderwijs)*

De indicator geeft een beoordeling van het onderricht over seksualiteit en relaties dat in de lesprogramma's in het hoger en middelbaar onderwijs is opgenomen en benoemt en analyseert de hoofdelementen van dat onderricht. Adequaat onderricht over seksualiteit en relaties speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de seksuele en reproductieve gezondheid van jonge meisjes, en van genderrollen en relaties, en is derhalve een noodzakelijke voorwaarde voor gendergelijkheid.

- (2) *Beeld van het eigen lichaam: ontevredenheid van meisjes en jongens over hun lichaam*

De indicator onderzoekt de verschillende zelfperceptie van meisjes en jongens wat hun lichaam betreft, die gevolgen heeft voor de volksgezondheid. De ontevredenheid van meisjes en jonge vrouwen over hun lichaam duidt niet altijd op een lichamelijke toestand zoals een gewichtsprobleem, maar kan het resultaat zijn van door de culturele omgeving opgelegde normen en beelden, die kunnen leiden tot destructief gedrag zoals eetstoornissen en een negatieve perceptie van het eigen lichaamsbeeld en van de seksuele aantrekkelijkheid. Deze normen en beelden worden sterk beïnvloed door de media. Het is derhalve van belang de redenen aan te pakken die aan de ontevredenheid van meisjes en jongens over hun lichaam ten grondslag liggen.

- (3) *Onderwijsresultaten: vergelijking van de resultaten van 15-jarige leerlingen op het gebied van wiskunde en natuurwetenschappen en het aandeel van meisjesstudenten in het tertiair onderwijs op het gebied van natuurwetenschappen, wiskunde en informatica en op het gebied van lerarenopleidingen en pedagogiek.*

De indicator kijkt naar de discrepantie tussen de aanleg van meisjes op het gebied van wiskunde en natuurwetenschappen (die niet wezenlijk verschilt van die van jongens) en hun latere keuze voor een vervolgopleiding op tertiair niveau (ISCED 5-6), waar jongens en meisjes traditionele onderwijspatronen blijven volgen. De indicator helpt te analyseren welke de mogelijke effecten zijn van beleid en maatregelen om meisjes en jongens aan te moedigen niet-traditionele onderwijstrajecten te verkennen en aldus hun talenten en potentieel ten volle te benutten, en zo tevens bij te dragen tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie van Lissabon voor groei en werkgelegenheid.

3. MEMOREERT:

- (a) het streven van de lidstaten om alle belemmeringen uit te bannen, teneinde meisjes in staat te stellen hun maximale potentieel en vaardigheden in dezelfde mate als jongens te ontwikkelen, door middel van gelijke toegang tot onderwijs en opleiding, voeding, en lichamelijke en geestelijke gezondheidszorg, en tot actieve, daadwerkelijke en gelijke deelname aan het sociale, economische, politieke en culturele leven, en tot daarmee verband houdende informatie, zoals vastgelegd in het Actieprogramma van Peking;
- (b) dat de lidstaten in het Actieprogramma van Peking zijn overeengekomen dat, bij het aanpakken de problematiek rond kinderen en jongeren, een actief en zichtbaar beleid van integratie van het genderperspectief in alle beleidsmaatregelen en programma's moet worden bevorderd, zodat, voordat er besluiten worden genomen, eerst de gevolgen voor respectievelijk meisjes en jongens worden onderzocht;
- (c) dat de Europese Raad van 23-24 maart 2006 de lidstaten heeft verzocht "de nodige maatregelen te treffen om het aantal kinderen dat in armoede leeft snel aanzienlijk te verminderen, waarbij alle kinderen ongeacht hun sociale achtergrond gelijke kansen worden geboden";

- (d) dat de Raad Onderwijs, Jeugdzaken en Cultuur op 5-6 mei 2003 overeenstemming heeft bereikt over het volgende ijkpunt: "Het totaal aantal afgestudeerden in wiskunde, wetenschappen en technologie in de Europese Unie moet tot 2010 met minstens 15% stijgen. Tegelijk moeten de verschillen tussen mannen en vrouwen afnemen".
4. NEEMT NOTA van het verslag over jonge meisjes van het Sloveense EU-voorzitterschap en van de drie indicatoren voor de toekomstige follow-up van het Actieprogramma van Peking aangaande het kritische gebied "jonge meisjes".
 5. IS VERHEUGD OVER het feit dat de lidstaten vorderingen hebben gemaakt bij het verwezenlijken van de strategische doelstelling van het Actieprogramma van Peking betreffende de uitbanning van alle vormen van discriminatie van jonge meisjes en de bevordering van beleidsmaatregelen en programma's ter verbetering van de positie van jonge meisjes in de samenleving.
 6. VERWELKOMT het verslag betreffende armoede onder kinderen en welzijn van kinderen in de EU, dat is opgesteld door de Commissie en de lidstaten in de "Task-Force on Child Poverty and Child Well-Being" van de EU, en bekrachtigd door het Comité Sociale bescherming op 17 januari 2008, met inbegrip van de aanbevelingen ter verbetering van het toezicht op en de beoordeling van armoede en welzijn onder kinderen op nationaal en communautair niveau.
 7. BENADRUKT dat, ondanks de hoge politieke prioriteit die door de lidstaten en de Commissie aan de rechten en behoeften van kinderen wordt gegeven, de belangen van meisjes als een onderscheiden maar gevarieerde sociale groep ondervertegenwoordigd blijven in beleidsmaatregelen en programma's.
 8. BENADRUKT dat toegang tot gezondheidszorg en onderwijs met betrekking tot seksualiteit en voortplanting, gelijke toegang tot en gelijke kansen op het gebied van onderwijs, opleiding en actief burgerschap, waaronder de beheersing en het gebruik van informatie- en communicatietechnologieën (ICT), en de uitbanning van alle vormen van geweld tegen jonge meisjes, met inbegrip van mensenhandel en schadelijke traditionele praktijken, van cruciaal belang zijn voor de ontplooiing van meisjes en vrouwen, en voor de verwezenlijking van gelijkheid tussen vrouwen en mannen in de maatschappij.

9. SPOORT de lidstaten en de Europese Commissie AAN, als onderdeel van de integratie van het genderperspectief, het perspectief van jonge meisjes beter en sterker te integreren in de planning, implementatie en monitoring van alle wetgeving, beleidsmaatregelen, programma's en projecten, ook op het gebied van mensenrechten en de bestrijding van geweld, gezondheidszorg, sociale insluiting en sociale bescherming, onderwijs, sport en jongerenbeleid, alsmede in de beleidsmaatregelen op de gebieden buitenlandse betrekkingen en justitie en binnenlandse zaken.
10. SPOORT de lidstaten en de Europese Commissie AAN een genderperspectief te integreren in alle beleid en maatregelen betreffende kinderen en jongeren, ook die welke verband houden met de bestrijding van armoede en geweld, en bijzondere aandacht te schenken aan kinderen uit kansarme groepen, waaronder kinderen met beperkingen, kinderen met een immigrantenachtergrond en tot etnische minderheden behorende kinderen, alsook kinderen uit gespecialiseerde instellingen of zonder ouders, rekening houdend met de speciale behoeften van jongens en meisjes, bij de planning en uitvoering van beleidsmaatregelen en programma's betreffende kinderen en jongeren en andere beleidsmaatregelen en programma's.
11. ERKENT dat in de meeste lidstaten onderricht over seksualiteit en relaties in de lesprogramma's is geïntegreerd, en MOEDIGT alle lidstaten AAN die lesprogramma's verder uit te werken en het onderricht over seksualiteit en relaties, met inbegrip van de onderwerpen verantwoorde gezinsplanning en ouderschap, intermenselijke relaties, genderrollen en gendergelijkheid, zelfbeeld, genderspecifiek geweld, veilige seks en seksueel overdraagbare aandoeningen, in formele en informele onderwijsprogramma's te integreren, en het effect van dergelijk onderricht te beoordelen.
12. MOEDIGT de lidstaten en de Europese Commissie AAN de uitbanning van alle genderstereotypen in het kader van onderwijs en opleiding vanaf jonge leeftijd en op alle niveaus in nationale en communautaire beleidsmaatregelen en programma's te bevorderen, en moedigt de lidstaten aan onderwijs- en opleidingsprogramma's, alsmede bewustmakingsactiviteiten en de uitwisseling van goede praktijken te ontwikkelen en de toegang, deelname en werkkansen van meisjes en jongens en vrouwen en mannen in niet-traditionele onderwijssectoren en beroepen te bevorderen, met name om de gendersegregatie en de verschillen tussen vrouwen en mannen in het tertiair onderwijs en op de arbeidsmarkt te verminderen.

13. MOEDIGT de lidstaten aan genderstereotypen en stereotype genderrollen vanaf jonge leeftijd te bestrijden, en bewustmakingscampagnes en/of andere op ouders gerichte activiteiten uit te werken ter bevordering van gendergelijkheid, de gelijke verdeling van huishoudelijke en gezinstaken, en de vrije keuze van onderwijs, opleiding en werk voor meisjes/vrouwen en jongens/mannen.
14. IS VERHEUGD OVER het feit dat de meeste lidstaten regelgevingsmechanismen, bewustmakings- en informatiecampagnes en -programma's gebruiken om het veilig gebruik van internet te bevorderen en schadelijke inhoud te bestrijden, en MOEDIGT de lidstaten AAN hun beleidsmaatregelen en programma's en naar geslacht en leeftijd uitgesplitste statistieken betreffende mediageletterdheid en het gebruik van ICT te versterken en verder uit te werken, en daarbij voorrang te geven aan formele onderwijsprogramma's, veilig gebruik en de bescherming van meisjes en jongens tegen schadelijke inhoud en seksuele intimidatie bij het gebruik van ICT.
15. MOEDIGT de lidstaten AAN tot voortzetting van de actieve samenwerking met en bevordering van de betrokkenheid van de actoren van het maatschappelijk middenveld, met name vrouwen- en jongeren-NGO's en -verenigingen op nationaal, regionaal en plaatselijk niveau, in het streven om stereotypen en negatieve opvattingen en praktijken jegens meisjes en jongens te bestrijden, meisjes en vrouwen eigenmachtig te maken en gelijkheid tussen vrouwen en mannen in de maatschappij te bevorderen.
16. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie te zorgen voor de uitsplitsing naar geslacht en leeftijd van alle gegevens die verband houden met kinderen in alle relevante sectoren, waaronder gezondheidszorg, geweld, sociale insluiting, armoede en onderwijs, met het oog op de integratie van een genderperspectief in de planning en uitvoering van en het toezicht op wetgeving, beleidsmaatregelen, programma's en projecten.

17. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie het verzamelen, compileren, analyseren en verspreiden van tijdige, betrouwbare en vergelijkbare gegevens, uitgesplitst naar geslacht en leeftijd, waaronder gegevens over kinderen, verder te verbeteren, vooral via de betrokkenheid van de Europese en nationale statistische bureaus, en in het kader van het communautair statistisch programma, alsook door het Europees Instituut voor gendergelijkheid, zodat de statistieken en de informatie over de drie door het Sloveense voorzitterschap voorgestelde indicatoren, alsook statistische informatie over andere indicatoren met betrekking tot het Actieprogramma van Peking, kunnen worden verbeterd en periodiek uitgebracht en geëvalueerd.
18. MOEDIGT de follow-up en beoordeling van de uitvoering van het Actieprogramma van Peking AAN op het gebied "Vrouwen in gewapende conflicten", alsmede op de overige kritische aandachtsgebieden.
19. VERZOEKT de lidstaten en de Commissie in andere communautaire processen, en vooral in het jaarverslag van de Commissie aan de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad, in voorkomend geval rekening te houden met de thema's die in het kader van de follow-up van het Actieprogramma van Peking zijn besproken en waarvoor reeds indicatoren zijn aangenomen. NEEMT NOTA van het evaluatieverslag over "Vrouwen in de politieke besluitvorming" van het Sloveense EU-voorzitterschap voor de toekomstige follow-up van het Actieprogramma van Peking aangaande dit kritische aandachtsgebied, en VERZOEKT de lidstaten en de Commissie de vooruitgang wat betreft de aandachtsgebieden in het programma regelmatig te evalueren, met name met het oog op de opstelling van een algemene evaluatie van alle kritische aandachtsgebieden.
